

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU CHEMICZNEGO Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
NDO HAND DES		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 10.02.2010	Strona/stron 1/7

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa handlowa:	NDO HAND DES
Numer artykułu:	1202
Rodzaj produktu:	żel
Zakres stosowania:	Preparat biobójczy do higienicznej dezynfekcji rąk
Producent:	NorDen Olje AS P.O. Box 69, 9560 Hadsund, Dania tel.: 98 57 11 88 fax: 98 57 26 44
Dystrybutor:	NORDEN Sp. z o.o. ul. Półnanki 23, 30-740 Kraków tel.: 012 658 48 70 fax: 012 658 53 14 e-mail: norden@post.pl
Telefon alarmowy:	0691 71 22 90, 012 658 48 70 – godz. 8.00 – 16.00 + 48 58 349 28 31, + 48 12 646 87 06, + 48 61 848 10 11, + 48 22 619 66 54 wew. 1240 Ośrodki, Centra i Biura Informacji Toksykologicznej odpowiedzialne za kontrolę zatruc produktami biobójczymi.

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Preparat nie został zaklasyfikowany jako niebezpieczny zgodnie z obowiązującym prawem.	
Zagrożenie pożarowe:	Preparat ciekły, palny.
Zagrożenie toksykologiczne:	pomijalne
Zagrożenie ekotoksykologiczne:	Pomijalne

3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Charakter chemiczny: Mieszanina etanolu i substancji dezynfekujących.

Składnik stwarzający zagrożenie:

Nazwa chemiczna	% wag.	Nr CAS	Nr WE	Symbole ostrzegawcze	Zwroty zagrożenia (R)*
etanol	60 - 100	64-17-5	200-57-86	F	11*
Objaśnienie: T ⁺ = bardzo toksyczny, T= toksyczny, C= żrący, Xn= szkodliwy, Xi= drażniący, E= wybuchowy, O= utleniający, F ⁺ = skrajnie łatwo palny, F= wysoce łatwo palny, N= niebezpieczny dla środowiska					
*Pełne znaczenie zwrotów zagrożenia R z punktu 2 ujęto w punkcie 16					
Zwroty R odnoszą się do substancji 100 % a nie do jej stężenia w preparacie.					

Ponadto w skład preparatu wchodzi substancje nie stwarzające zagrożenia:

woda, alkohol denaturowany, gliceryna, karbomer, tetrahydroksypropyloetylenodiamina, Aloes Barbardensis, preparaty CI 19140 i CI 42090.

4. PIERWSZA POMOC

Następstwa wdychania:
Nie dotyczy.

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU CHEMICZNEGO Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
NDO HAND DES		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 10.02.2010	Strona/stron 2/7

Następstwa połknięcia:

1. W pierwszej kolejności skontaktować się z lekarzem lub centrum toksykologicznym. Osobie przytomnej podać do wypicia 2-3 szklanki wody.. Nie wywoływać wymiotów. Niebezpieczeństwo zachłyśnięcia się.
2. W przypadku konieczności odtransportować do szpitala. Choremu zapewnić spokój, leżenie i ciepło.

Kontakt z oczami:

1. Przemyc skażone oczy większą ilością letniej wody przez 10-15 minut, przy wywiniętych powiekach. Przykryć oczy jałowym opatrunkiem.
2. Zapewnić pomoc okulisty.

Kontakt ze skórą:

Nie dotyczy.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Szczególne zagrożenia:	Preparat palny.
Środki gaśnicze:	<ul style="list-style-type: none"> • mgła wodna, • gaśnice CO₂, • gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym ABC lub BC, • gaśnice pianowe, gaśnice płynowe z dodatkowym wodnym roztworem środka,
Zalecenia szczegółowe:	<p>Mały pożar gasić mgłą wodną, gaśnicą śniegową (CO₂) lub proszkową (ABC lub BC), duży pożar gasić pianą lub w ostateczności rozproszonymi prądami wody.</p> <p>Uwaga: Nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię palącego się preparatu. Powoduje to rozrzucanie palącego się preparatu, a tym samym rozprzestrzenianie ognisk pożaru. Opakowania narażone na działania wysokiej temperatury chłodzić wodą. W miarę możliwości usunąć z zagrożonego obszaru.</p>
Sprzęt ochronny strażaków:	Ubrania odporne na działanie wysokich temperatur.
Uwaga dodatkowa:	Produktami spalania jest ditlenek węgla i woda.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Zalecenia ogólne:	W przypadku wydostania się większej ilości preparatu do środowiska, awaria musi być jak najszybciej zlokalizowana i zlikwidowana.
Środki ochrony osobistej:	Odzież ochronna, szczelne okulary ochronne, rękawice ochronne.
Metody czyszczenia:	<p>Chronić kanalizację.</p> <p>W przypadku wydostania się preparatu do wód powierzchniowych, ostrzec użytkowników.</p> <p>Zbieranie zrzuconego preparatu dokonywane jest mechanicznie oraz za pomocą substancji sorbujących (słoma, siano, trociny, wysuszony torf i in.).</p>

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Postępowanie preparatem:	z Podczas stosowania preparatu unikać wdychania par i aerozoli.
Zapobieganie	Wszelkie pomieszczenia magazynowe muszą być wydajnie

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU CHEMICZNEGO Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
NDO HAND DES		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 10.02.2010	Strona/stron 3/7

pożarom/wybuchom:	wentylowane.
Magazynowanie:	We właściwie oznakowanych, zamkniętych, fabrycznych opakowaniach, z informacją w języku polskim, zgodną z obowiązującymi normami, w wydzielonych przestrzeniach. Podłoże musi być szczelne, odporne na działanie rozpuszczalników organicznych – najlepiej, gdy jest wykonane z materiału ceramicznego. Magazyny muszą być przystosowane do przechowywania produktów kosmetycznych, palnych.. Chronić źródła i rezerwuary wody. Wyeliminować jakiegokolwiek źródła zapłonu. Chronić przed działaniem promieni słonecznych i źródeł ciepła >30°C. Przechowywać w oddzieleniu od silnych materiałów utleniających. Zapoznać się z treścią karty-charakterystyki.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Rozwiązania techniczne: Wentylacja na stanowiskach pracy i w magazynach.

Ochrony osobiste (w przypadku zagrożenia – dotyczy produkcji i magazynowania):

Drogi oddechowe:	Nie dotyczy.
Ręce:	Podczas operacji zawodowych rękawice ochronne.
Oczy:	Podczas operacji zawodowych okulary ochronne w szczelnej obudowie.
Skóra i ciało:	Podczas operacji zawodowych ubrania ochronne ze zbitej tkaniny. Fartuchy ochronne..
Higiena pracy:	Podczas operacji zawodowych obowiązują przepisy ogólne przemysłowej higieny pracy. Unikać bezpośredniego kontaktu powierzchni ciała i dróg oddechowych z etanolem. Nie jeść, nie pić podczas pracy. Nie wdychać par i aerozoli. Zanieczyszczone ubranie wymienić. Po pracy dokładnie wymyć powierzchnię ciała. Natychmiast usuwać rozlewy etanolu.

Najwyższe dopuszczalne stężenie w środowisku pracy (dla etanolu):

NDS - 1 900 mg/m³,

NDSCh - nie ustanowiono.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Postać fizyczna:	żel
Barwa:	Barwa zielona
Zapach:	Zapach alkoholowy
Temperatura topnienia:	brak danych
Początek temperatury wrzenia:	brak danych
Prężność par w 20 °C:	brak danych
Gęstość:	0,86 g/cm ³ (20°C)
Rozpuszczalność w wodzie:	Preparat jest rozpuszczalny w wodzie.
Temperatura zapłonu:	9°C
Wartość pH w 20°C:	7

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność i reaktywność:	W warunkach normalnych preparat jest chemicznie stabilny. Unikać silnych źródeł ciepła i silnych czynników utleniających.
----------------------------------	--

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU CHEMICZNEGO Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
NDO HAND DES		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 10.02.2010	Strona/stron 4/7

Niebezpieczeństwo polimeryzacji:	nie występuje
Właściwości korozyjne:	Brak

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Drogi narażenia: Wdychanie, połknięcie, kontakt ze skórą, kontakt z oczami.

Działanie miejscowe (skóra, oczy, błony śluzowe):

Dane toksykologiczne dla etanolu:

LD_{LO} (doustnie człowiek) = 6000 mg/ kg masy ciała

LD_{LO} (doustnie szczur) = 7060 mg / kg masy ciała

LC₅₀ (ryby) > 10000 mg/l.

Wdychanie par i aerozoli: Nie dotyczy.

Kontakt ze skórą: Indywidualnie może wystąpić podrażnienie.

Kontakt z oczami: Wystąpi silne podrażnienie z zaczerwienieniem. Zaistnieje poparzenie.

Połknięcie: Wskutek połknięcia preparatu wystąpi niesmak w ustach i nudności.

Następstwa opóźnione i chroniczne:

Uczulenie: nie dotyczy

Nowotwory: nie dotyczy

Mutagenność: nie dotyczy

Działanie na rozrodczość: nie dotyczy

Narkotyczne: nie dotyczy

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Etanol w środowisku ulega całkowitej biodegradacji. Unikać przedostawania się produktu do środowiska.

Toksyczność ostra dla etanolu:

LD₅₀(doustnie, szczur) = 7060 mg/kg

LC₅₀(ryby) > 10000 mg/l

Stopień biodegradacyjności: 100 %

Mobilność: preparat rozpuszcza się w wodzie.

Stopień biodegradacyjności: nie ustalono.

Bioakumulacyjność: nie ustalono

Stopień zagrożenia wód: mały

Uwaga:

produkt nie zawiera związane organicznie halogenowęglowodory.

Nie powoduje wystąpienia wartości AOX.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Metody unieszkodliwiania:
Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.62 poz. 628) z późniejszymi zmianami oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.112 poz. 1206),
Sposób likwidacji - termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie.
Uwaga: Przed odprowadzeniem niewielkich ilości preparatu do kanalizacji wielokrotnie rozcieńczyć wodą.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU CHEMICZNEGO Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
NDO HAND DES		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 10.02.2010	Strona/stron 5/7

Numer ONZ :	-
Klasa RID/ADR/IMO:	-
Kod klasyfikacyjny:	-
Ilości ograniczone:	-
Kategoria transportowa:	-
Grupa pakowania:	-
Numer rozpoznawczy zagrożenia:	-
Nalepka ostrzegawcza wg ADR/RID Nr:	-

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Preparat nie został zaklasyfikowany jako niebezpieczny zgodnie z obowiązującym prawem.

Na etykietach należy umieścić następujące informacje:

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania	
S 2	Chronić przed dziećmi
Uwaga: preparat zawiera etanol.	

PRZEPISY PRAWNE

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń, stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
2. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (DZ.U. Nr 11, poz. 84 z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (DZ.U. Nr 171 poz. 1666 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r nr 1278/2008 (GHS) – (art. 55, zał. VI, tab. 3.2).
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009r w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych. (DZ.U. Nr 53, poz. 439).
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2004r w sprawie określenia wzorów oznakowania opakowań (DZ.U. Nr 94, poz. 927).
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004r w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające dostęp przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 128 poz. 1348).
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004r w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (DZ.U. Nr 168, poz.1762 z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach (DZ.U. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 11 maja 2001r o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (DZ.U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.)
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. Nr 112, poz. 1206).
12. Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.
13. Ustawa z dnia 28 października 2002r o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (DZ.U. Nr 199, poz. 1671 z późn. zm.)
14. Oświadczenie Rządowe z dnia 16 stycznia 2009r w sprawie wejścia w życie zmian w załączniku A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r (DZ.U. Nr 27 poz. 162).
15. Przepisy ADR – stan prawny od 1 stycznia 2009r.
16. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.)

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU CHEMICZNEGO Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
NDO HAND DES		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 10.02.2010	Strona/stron 6/7

17. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004r w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (DZ.U. Nr 280, poz. 2771 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r [w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych](#) (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86)
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003r w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (DZ.U. Nr 217, poz.2141).
20. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu ośrodków toksykologicznych odpowiedzialnych za kontrolę zatruc produktami biobójczymi oraz podmiotów odpowiedzialnych za zgłaszanie zatruc (DZ.U. Nr 161, poz. 1143).
21. Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów.
22. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 907/2006 z dnia 20 czerwca 2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania jego załączników III i VII.
23. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 551/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania załączników V i VI do tego rozporządzenia (odstępstwo dotyczące środków powierzchniowo czynnych).

16. INNE INFORMACJE

Znaczenie zwrotów zagrożenia z punktu 2	
R 11	Produkt wysoce łatwopalny

Normy na sprzęt ochronny:

PN-EN 141:2002	Sprzęt ochrony układu oddechowego. Pochłaniacze i filtropochłaniacze, wymagania, badanie, znakowanie;
PN-EN 344:1996	Wymagania i metody badania obuwia bezpiecznego, ochronnego i zawodowego do użytku w pracy. Zmiana A1;
PN-EN 166:2002 (U)	Ochrona indywidualna oczu. Wymagania.;
PN-EN 374-3:2004 (U)	Rękawice chroniące przed chemikaliami i mikroorganizmami. Wyznaczanie odporności na przenikanie chemikaliów;
PN-EN 466:1998	Odzież ochronna. Ochrona przed ciekłymi chemikaliami. Wymagania dotyczące odzieży chroniącej przed chemikaliami z połączeniami nieprzepuszczającymi cieczy (typ 3);

Powietrze na stanowiskach pracy

PN-EN 1540:2004	Powietrze na stanowiskach pracy. Terminologia
PN-EN 689:2002	Powietrze na stanowiskach pracy. Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

Ocena narażenia: Zgodnie z normami polskimi dotyczącymi poszczególnych składników preparatu.

<p>Uwaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Użytkownik ponosi odpowiedzialność za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego. Informacja zawarta w powyższej karcie stanowi opis wymogów bezpieczeństwa użytkownika preparatu. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za określenie przydatności produktu do określonych celów. Zawarte w niniejszej karcie dane nie stanowią oceny bezpieczeństwa miejsca pracy użytkownika. Karta charakterystyki nie może być traktowana jako gwarancja właściwości preparatu. ▪ Produkt nie może być bez pisemnej zgody używany w żadnym innym celu aniżeli podanym w p.1 karty charakterystyki. ▪ Karta charakterystyki jest bezpośrednio przekazywana dystrybutorowi produktu, bez zapewnień lub gwarancji co do kompletności bądź szczegółowości odnośnie do wszystkich informacji lub zaleceń w niej zawartych. ▪ Kartę wykonano w Przedsiębiorstwie EKOS S.C. 80-266 Gdańsk, al. Grunwaldzka 209, tel/fax: (0-58)305-37-46, www.ekos.gda.pl e-mail: ekos@ekos.gda.pl na podstawie informacji i konsultacji uzyskanych od Zamawiającego oraz materiałów z własnej bazy danych ▪ Informacje zawarte w niniejszej karcie-charakterystyce są zgodne z aktualnym stanem naszej wiedzy i
--

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU CHEMICZNEGO Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
NDO HAND DES		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 10.02.2010	Strona/stron 7/7

spełniają warunki prawa krajowego oraz Unii Europejskiej.
▪ Informacje zawarte w niniejszej karcie-charakterystyce nie są gwarancją parametrów technicznych czy przydatności do określonych zastosowań.
Punkty w których nastąpiły zmiany: 2, 3, 9, 11,13, 15, 16

* * * * *